

NÕUKOGU OTSUS,

19. jaanuar 2010,

ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Portugalis

(2010/288/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 6 koostoimes artikli 126 lõikega 13 ja artikliga 136,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Portugali esitatud märkusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikele 1 hoiduvad liikmesriigid valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujäägist.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväarsus, mis on hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva majanduskasvu eelduseks.
- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 126 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega, mida täpsustatakse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta⁽¹⁾ (mis on osa stabiilsuse ja kasvu paktist), on ette nähtud ülemäärast eelarvepuudujääki käsitleva otsuse vastuvõtmine. Määrusega (EÜ) nr 1467/97 kehtestatakse ka Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 (millest on saanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 126) rakendussätted. Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse protokollis on ette nähtud täiendavad sätted seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisega. Määruses (EÜ) nr 479/2009⁽²⁾ on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad ja määratlused nimetatud protokollis sätete kohaldamiseks.
- (4) Stabiilsuse ja kasvu pakti 2005. aasta reformiga püüti suurendada pakti tõhusust ja majanduslikku mõju ning kindlustada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. Selle eesmärk oli tagada, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kõigis etappides võetaks täiel määral arvesse eelkõige majanduslikku olukorda ja eelarveseisundit. Seega nähakse stabiilsuse ja kasvu paktiga ette raamistik, millega toetatakse valitsuste poliitikat kindla eelarveseisundi kiireks taastamiseks, võttes samas arvesse majandusolukorda.
- (5) Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 5, millest on saanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõige 5, on ette nähtud, et komisjon esitab arvamuse nõukogule juhul, kui ta arvab, et liikmesriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk või see võib tekkida. Olles arvesse võtnud endise Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 3 (millest on saanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõige 3) kohast aruannet ning Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 4 (millest on saanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõige 4) kohast majandus- ja rahanduskomitee arvamust, järeldas komisjon, et Portugalil on ülemäärane eelarvepuudujääk. Seepärast edastas komisjon 11. novembril 2009 nõukogule Portugali kohta sellekohase arvamuse⁽³⁾.
- (6) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt peaks nõukogu kaaluma kõiki asjaomase liikmesriigi võimalikke märkusi enne, kui ta pärast üldhinnangut otsustab, kas liikmesriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk. Portugali puhul jõuti käesolevas otsuses esitatud üldhinnangu tulemusel järgmistele järeldustele.
- (7) Portugali ametiasutuste poolt 2009. oktoobris esitatud andmete kohaselt peaks valitsemissektori eelarve puudujääk Portugalis ulatuma 2009. aastal 5,9 %ni SKPst ja olema seega oluliselt üle kontrollväärtuse 3 % SKPst. Kavandatud kontrollväärtuse ületamist ei saa käsitada erandlikuna aluslepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Eelkõige on 2009. aasta ülemäärane eelarvepuudujääk tingitud muu hulgas tõsisest majandussurutisest aluslepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Komisjoni talituste 2009. aasta sügispronoosi

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.

⁽³⁾ Kõik Portugali ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid on kättesaadavad veebilehel http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=_m2

kohaselt väheneb SKP 2009. aastal 2,9 % ja suureneb 2010. aastal 0,3 %. Kavandatud kontrollväärtuse ületamist ei saa käsitada ajutisena, kuna komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori eelarve puudujääk suurenema 2010. aastal 8 %ni SKPst, kusjuures see näitaja hõlmab ka käesoleval aastal juba rakendatud meetmeid. Kuigi enamiku 2009. aasta kriisiga seotud erakorraliste meetmete rakendamine lõpetatakse, ei prognoosita jätkuva majandussurutise, automaatsete stabilisaatorite toime ja intressikulude märkimisväärse suurenemise tõttu eelarveseisundi paranemist 2010. ja 2011. aastal. Aluslepingus sätestatud puudujäägikriteerium ei ole täidetud.

(8) Portugali ametiasutuste poolt 2009. oktoobris esitatud andmete kohaselt peaks valitsemissektori koguvõlg (mis on olnud üle kontrollväärtuse 60 % SKPst alates 2005. aastast) 2009. aastal ulatuma 74,5 %ni SKPst. Komisjoni talituste 2009. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse prognoosiperioodi jooksul oluliselt (18 protsendipunkti võrra) suurenema, 66,3 %-lt 2008. aastal 91,1 %-le 2011. aastal. Ei saa väita, et võla suhe väheneks piisavalt ja läheneks kontrollväärtusele rahuldava kiirusega aluslepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Aluslepingus sätestatud võlakriteerium ei ole täidetud.

(9) Määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 4 kohaselt võib nõukogu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126

lõike 6 kohases otsuses ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta asjakohaseid tegureid arvesse võtta ainult juhul, kui topelttingimus (eelarvepuudujääk on kontrollväärtuse lähedane ja kontrollväärtuse ületamine on ajutine) on täielikult täidetud. Portugali puhul ei ole kõnealune topelttingimus täidetud. Seepärast ei võeta asjakohaseid tegureid käesoleva otsuse tegemisel arvesse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et Portugalil on ülemäärane eelarvepuudujääk.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Brüssel, 19. jaanuar 2010

Nõukogu nimel

eesistuja

E. SALGADO